

## ارزیابی راه حل های استراتژیک برنامه ریزی حمل و نقل شهری برای ارتقاء گردشگری هوشمند (نمونه موردی شهر مشهد)

رایحه خاتمی<sup>۱\*</sup>، مریم هاشمی پور موسوی<sup>۲</sup>

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، rarakh<sup>۷۴</sup>@gmail.com  
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، mahtab.hpm<sup>۷۴</sup>@gmail.com

### چکیده

در طول دهه های گذشته پدیده فناوری اطلاعات بخصوص در زمینه گردشگری هوشمند ارتقاء زیادی پیدا کرده است. از طرفی گردشگری هوشمند برای پیشرفت نیازمند به زیر ساخت هایی دارد که یکی از این زیر ساخت ها حمل و نقل شهری می باشد. بنابراین هدف تحقیق حاضر، کشف فاکتورهای موثر در توسعه حمل و نقل برای ارتقاء گردشگری هوشمند به منظور رسیدن به حمل و نقل پایدار است. به منظور دستیابی به این هدف شهر مشهد به عنوان نمونه موردی تحقیق در نظر گرفته شده است. علاوه بر این، روش به کار رفته در این تحقیق هر دو روش کمی و کیفی می باشد بدین صورت داده های تحقیق از مطالعه اسنادی و تجزیه و تحلیل پرسشنامه بدست آمده است. پس از آن با بکارگیری تکنیک سوات، در ادامه به ارائه استراتژی هایی در این زمینه پرداخته شده است. در نهایت نیز با دستیابی به این استراتژی ها می توان ضعف های داخلی را به نقاط قوت و فرصت تبدیل کرد و وضعیت حمل و نقل شهری را برای حضور راحت تر گردشگران در شهر مشهد بهبود بخشید.

**واژه های کلیدی:** فناوری اطلاعات، گردشگری هوشمند، حمل و نقل شهری، تکنیک سوات

### ۱- مقدمه

امروزه رشد جمعیت و توسعه شهری سریع در کلان شهرهای کشورمان، از یک سو و ساختار فضایی نامتعادل، تغییر در روش زندگی و الگوهای شغلی از سویی دیگر منجر به افزایش شدید تقاضای سفر در سطح شهر ها شده است. افزایش تقاضای سفر و نیاز به جا به جایی و پویایی شهروندان منجر به ازدیاد تعداد خودروها، افزایش تراکم ترافیک در شریان های اصلی شده است [۱]. از طرفی ورود گردشگر در زمان های مختلف به بسیاری از شهرهای کشور که سالانه جاذب جمعیت توریست می باشند، یکی دیگر از این عوامل است. علاوه بر این امروزه گسترش فناوری و اطلاعات و شبکه های اینترنتی نیز بی تاثیر بر این قضیه نمی باشد. لازم به ذکر است که، بیشتر تحقیقات در مورد مقصد گردشگری هوشمند بر روی فعالیت های توسعه گردشگری و فعالیت های همکاری سازی برای افزایش تجربه گردشگری تمرکز دارد [۲].

مقصد گردشگری هوشمند " با هدف ایجاد انقلابی در ایجاد گردشگری توریستی و نیز شیوه های مدیریت گردشگری و مدیریت مقصد " در ارتباط می باشد [۳]. گردشگری یک پدیده اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی است که حرکت مردم را به کشورها یا مکان هایی غیر از محیط معمول خود برای مقاصد شخصی یا تجاری / حرفه ای هدایت می کند [۴]. به همین سبب در توسعه گردشگری زیر ساخت ها به خصوص حمل و نقل دارای اهمیت است. توسعه حمل و نقل تاثیر عمده ای بر رشد و هدایت این صنعت داشته است. فراهم بودن امکانات حمل و نقل مناسب، مطمئن راحت، سریع و ارزان شرط لازم توسعه گردشگری است [۵].